

Eindpresentatie

De Puupe

Zoet water op Schouwen-Duiveland

Wim in 't Veld
Florus van der Paauw

Oude-Tonge, 15 februari 2022

Over ons

Wim in 't Veld
Voorzitter

Leonard den Hartog
Lid klankbordgroep

Leon de Graaf
Secretaris

Dick van Noord
Lid klankbordgroep

Florus van der Paauw
Penningmeester

Plan De Puupe

Bespreekpunten:

- Het probleem, ons doel
- Ons plan
- Ons advies

Het probleem

- Klimaatsverandering
- Verzilting
- Beregenen is op <10 % van de gronden mogelijk

Water nodig voor:

- Grondbewerking
- Ontkiemen, opkomst, planten
- Knolzetting
- Groei
- Oogst

Het probleem

Opbrengstderving:

- Aardappelen, uien, spruiten, wortelen, knolselderij
 - Opbrengst aardappelen gemiddeld -/-15 ton / ha
 - Opbrengst uien gemiddeld -/- 20 ton / ha
 - 100 ha bedrijf bruto -/- € 90.000,- per jaar

Onmogelijk zonder zoet water:

- Bloembollen, fruit, glastuinbouw

Het probleem

Areaal: totaal 200 bedrijven

- 13.500 ha cultuurgrond
- 9.175 ha akkerbouw
 - 1700 ha consumptieaardappelen
 - 700 ha pootaardappelen
 - 1475 ha akkerbouwgroenten (m.n. uien)
 - 2800 ha granen
 - 1325 ha suikerbieten
 - 300 ha vollegrondsgroente
 - 750 ha voedergewassen (m.n. lucerne)
 - 20 ha bloembollen
 - 50 ha glasgroente
- 3.000 ha grasland

Ons doel

Zo snel mogelijk zoet water van goede kwaliteit voor elke agrariër op Schouwen-Duiveland.

Ons doel

'De Puupe' moet over twee jaar al zoetwater aanvoeren

Alle boeren uitgenodigd voor informatiebijeenkomsten

Meer dan dertig jaar geleden lopen de plannen voor een zoetwaterpijp op Schouwen-Duiveland uit op een tweespalt onder de boeren. De prijs, die ervoor betaald moest worden, was een heet hangijzer. Maar nu wordt een tweede poging ondernomen. De beschikbaarheid van zoetwater is steeds nijpender. Deze week start een serie bijeenkomsten voor de boeren. Het project heeft de tot de verbeelding sprekende (werk)naam de Puupe meegekregen.

De twee ondernemers Florus van der Pauw (ook gemeenteraadslid voor de SGP) en Wim in 't Veld houden de vaart erin. Wat hen betreft is het haalbaar om een ringleiding op het eiland aan te leggen, waarmee zoetwater uit het Volkerak-Zoommeer af het Hartingvliet wordt gehaald; mogelijk in combinatie met de techniek om zoet water zoet te maken. Maar liefst 720 boeren zijn uitgenodigd voor een groot aantal bijeenkomsten, waarbij zij één op één kunnen aangeven wat hun behoefte is. Van der Pauw: „We willen vooral weten wat de boeren willen.“

De boeren op Schouwen-Duiveland hebben samen 13.500 hectare cultuurgrond, waarvan ruim 9000 hectare voor de akkerbouw, 3000 hectare grasland en 50 hectare glastuinbouw.

In 't Veld denkt dat het aanvoeren van zoetwater voor een agrariër tussen de vijftig en honderd euro per hectare mag kosten. Alle deelnemers betalen een vaste bijdrage (vastrecht)

Wim in 't Veld (links) en Florus van der Pauw zetten de schouders onder het zoetwaterproject voor de Schouwen-Duivelandse agrariërs. (Foto: Mariska Mandemakers)

en rekenen vervolgens de hoeveelheid afgenomen zoetwater af. Dat betekent dus dat er op de ringleiding overal aftappunten met meters geplaatst moeten worden. Van der Pauw slingerde de discussie enige tijd geleden aan tijdens een werkbezoek van een SGP-Tweede Kamertijd. Hij en in 't Veld gingen rond de tafel en staken nu alle vrije tijd in het project.

Van der Pauw: „De tijden zijn veranderend. Het is al lang vijf voor twaalf geweest voor de boeren. Als we niets ondernemen gaat het hier op het eiland helemaal fout.“ In omringende regio's waar wel voldoende zoetwater is, gaat het de boeren een stuk beter af en zijn de opbrengsten per hectare fors hoger. Dat moet ze verleiden om mee te doen.

Van der Pauw en in 't Veld denken

snel stappen te kunnen zetten. Eind dit jaar moet het plan zijn uitgewerkt en de ringleiding kan wat hen betreft er in 2022 liggen; in ieder geval aan Duivelandse kant. Een jaar later moet het hele eiland over zoetwater kunnen beschikken. In 't Veld: „We gaan er een bedrijf voor opzetten. Dit kunnen we niet op persoonlijke titel uitwerken en we hebben een forse bijdrage nodig van de overheid.“

Van der Pauw heeft de lokale politiek al gevraagd om de plannen vooraf al in de week te leggen bij partijgenoten, die op provinciaal en landelijk niveau actief zijn. „Politiek is de tijd ook rijp. Dat merk je aan debatten in de Tweede Kamer waar over de landbouw gesproken wordt. Wie in de voedselproductie werkt kan altijd zijn boterham verdienen, maar dan moet er wel zoetwater zijn natuurlijk.“ *

Voortgang

- juli 2020 ontstaan plan ringleiding
oprichting Stichting De Puupe
- aug 2020 bijeenkomst in Dirksland, 30 agrariërs 4800 ha
- sept/okt 2020 plannen gepresenteerd in Noordgouwe: 110 agrariërs
- okt-jan 2021 plan De Puupe uitgewerkt, kosten 80% nauwkeurig
- nov-jan 2021 werkgroep
 - Provincie Zeeland
 - Waterschap De Scheldestromen
 - Gemeente Schouwen-Duiveland
 - Agrarisch Schouwen-Duiveland
 - De Puupe
- 13 maart 2021 presentatie plan Witteveen & Bos aan agrariërs

Voortgang

- medio 2021 discussie over de kosten
opstelling Provincie Zeeland
LivingLAB-projecten
gesprekken Tennet combi met 150 Kv
- sept 2021 bespreking Zeeuws Deltaplan Zoetwater in PS
- 16/17 sept 2021 inspraak over “vooralsnog geen externe aanvoer”
- 17 dec 2021 Provincie Zeeland:
externe aanvoer komt
in Deltaplan Zoetwater

Waterkwaliteit

- Volkerak Zoommeer 500 mg chloor/ltr
- Haringvliet 100 mg chloor/ltr
- Schelde-Rijnkanaal 250-300 mg chloor/ltr

- Zout schadedrempel gevoelige gewassen: <300 mg/ltr
- Kasgroenten <100 mg/ltr
- Jong gewas <300 mg/ltr
- Later in de teelt afhankelijk van gewas 50 – 1000 mg/ltr
 - Aardappelen 500
 - Uien 500
 - Suikerbieten 1050
 - Erwtten, bonen 180
 - Wortelen 825
 - Tulpen 225
 - Fruit 275

- Open water: opladen met chloor

Kosten

- Investeringskosten → 80% nauwkeurig
- Aanvoer Schelde-Rijnkanaal
- Over Sint-Philipsland
- Verdeling via een ringleiding

In 2021 berekend op € 68 miljoen

Ons advies

1. Zet volop in op externe aanvoer
 2. Ons advies: vanuit Schelde-Rijnkanaal
 3. Ons advies: verdeling via een ringleiding plan 2a
- Ons plan kan met bassins wellicht nog wat vereenvoudigd en goedkoper worden
 - Houd contact met Tennet (150 KV) en Evides (Haringvliet-Burgh Haamstede)

Ons advies

Motivatie:

- Snel te realiseren
- Overall dezelfde kwaliteit water
- Minder water aanvoer (2 m³/sec i.p.v. 5 m³/sec)
- Jaarrond water beschikbaar
- Biodiversiteit sloten (KWR) blijft intact
- Geen verlies aan grond
- Aftappunten op acceptabele afstand
- Waardestijging grond
- Watergangen blijven beschikbaar voor afvoer
- Ook te gebruiken voor brandweer, sportvelden

Ons advies

1. Kies voor één plan welke een oplossing is voor iedereen
2. Ga niet opnieuw van alles onderzoeken
3. Zoek aansluiting bij LivingLAB en maak gebruik van de subsidiemogelijkheden
4. Vorm een nieuwe werkgroep
5. Huur een adviesbureau in voor het plan en de lobby
6. Stichting De Puupe stellen we beschikbaar

De Puupe

Zoet water op Schouwen-Duiveland

www.depuupe.nl